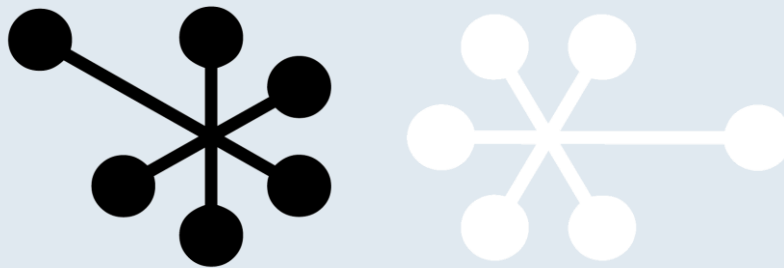

LIFE / FIT FOR REACH

Ekomarķējums un ZPI

Ilze Neimane

Biedrība «Ekodizaina kompetences centrs»

ilze.neimane@ekodizains.org

Projektu "Baltijas pilotpasākumi bīstamo ķīmisko vielu emisiju samazināšanai, izmantojot aizvietošanu un resursu efektivitāti" (LIFE Fit for REACH, Projekta Nr. LIFE14 ENV/LV/000174) līdzfinansē Eiropas Savienības LIFE programma un Latvijas vides aizsardzības fonda administrācija.

Produkta dzīves cikls

Projektu "Baltijas pilotpasākumi bīstamo ķīmisko vielu emisiju samazināšanai, izmantojot aizvietošanu un resursu efektivitāti" (LIFE Fit for REACH, Projekta Nr. LIFE14 ENV/LV/000174) līdzfinansē Eiropas Savienības LIFE programma un Latvijas vides aizsardzības fonda administrācija.

Vides marķējumi un deklarācijas

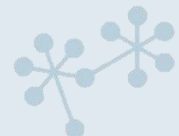
I Ekomarķējums

Nemot vērā
produkta ietekmi
uz vidi visā tā
dzīves ciklā,
**norāda produkta
vides priekšrocības**
salīdzinot ar citiem
līdzīgiem
produktiem.

Tīrīšanas līdzekļi – pieejamie kritēriji

- cietā seguma tīrīšanas līdzekļi (iepriekš, universālie tīrīšanas līdzekļi un sanitārie tīrīšanas līdzekļi);
- trauku mazgājamās mašīnās lietojamie mazgāšanas līdzekļi;
- līdzekļi trauku mazgāšanai ar rokām;
- veļas mazgāšanas līdzekļi;
- ziepes un šampūni.

Biežāk sastopamie ekomarķējumi Latvijā atbilst standartam ISO 14024

EU Ecolabel – kādēļ izvēlēties?

1. **Taupām enerģiju un naudu** – mazgāšanas līdzekļi efektīvi 30° temperatūrā, koncentrēti, efektivitāte ir testēta.
2. **Veselība** - Satur mazāk kaitīgās ķīmiskas vielas un ir ierobežota smaržvielu, krāsvielu un konservantu izmantošana.
3. **Vide** - nedrīkst būt toksisks ūdens organismiem un jābūt bioloģiski noārdāmam, nesatur fosfātus.
4. **Samazinām plastmasu** – prasības iepakojumam, sastāvā nedrīkst būt mikroplastmasa.
5. **Izvairāties no zaļmaldināšanas** – stingras prasības ražotājiem. Kritēriji tiek pārskatīti ik pēc 4 gadiem.

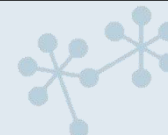
Ekomarķējumi un vides marķējumi

	Ekomarķējums	Vides marķējums
1. Piešķir no ražotāja neatkarīga trešā puse	Jā	Jā
2. Kritēriju kopums izstrādāts ņemot vērā produkta dzīves ciklu un vides ietekmes.	Jā	Nē
3. Kritēriji ir pieejami un ikviens var ar tiem iepazīties un kritēriju izstrādes process ir caurskatāms	Jā	Jā
4. Atbilstību kritērijiem produkta pārbauda marķējuma īpašnieks vai neatkarīgs auditors	Jā	Jā

Ekomarķējumi un vides marķējumi

<p>Papīra izstrādājumi</p>	<p>1. </p> <p>2. </p>	<p>1. Ietvertas prasības papīra ražošanas procesam (emisijas, enerģijas izmantošana un atkritumi), gan prasības ķīmikāliju lietotājiem celulozes un papīra ražošanā.</p> <p>2. Nav ietverti kritēriji papīra ražošanas procesam</p>
<p>Apģērbs</p>	<p>1. </p> <p>2. </p>	<p>1. Tekstilizstrādājumi ir ražoti videi draudzīgā veidā.</p> <p>2. Tekstilizstrādājumi ražoti bez cilvēkiem īpaši kaitīgām vielām, bet neietver vides prasības.</p>
<p>Tīrīšanas līdzekļi</p>	<p>1. </p> <p>2. </p>	<p>1. Ir prasības produktu sastāvam.</p> <p>2. Nav prasības produktu sastāvam, bet tiek ražoti videi draudzīgāk.</p>

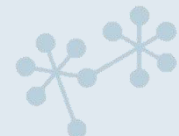

Naturals?

Projektu "Baltijas pilotpasākumi bīstamo ķīmisko vielu emisiju samazināšanai, izmantojot aizvietošanu un resursu efektivitāti" (LIFE Fit for REACH, Projekta Nr. LIFE14 ENV/LV/000174) līdzfinansē Eiropas Savienības LIFE programma un Latvijas vides aizsardzības fonda administrācija.

LIFE / FIT FOR REACH

Ekomarķējuma pazīmes:

1. Marķējuma īpašnieks ir no ražotāja **neatkarīga organizācija**, to piešķir ja produkts atbilst noteiktiem kritērijiem.
2. Kritērijus izstrādā balstoties uz **produktu dzīves ciklu** - resursu ieguve, ražošana, izplatīšana, izmantošana un atkritumu apglabāšana.
3. Kritēriji ir **pieejami** un ikviens var ar tiem iepazīties un kritēriju izstrādes process ir **caurskatāms**, iesaistot nevalstiskās organizācijas un izmantojot zinātniskas metodes.
4. Atbilstību kritērijiem produkta pārbauda marķējuma īpašnieks vai neatkarīgs auditors.
5. Starptautiskais ISO standarts 14024.

Ekomarķējums un ZPI

- **Nedrīkst pieprasīt, lai produktam būtu ekomarķējums**, var norādīt, ka ir jāievēro kritēriji, kas ir noteikta ekomarķējuma pamatā, un ekomarķējumu var izmantot kā vienu no atbilstības pierādīšanas veidiem.
- Var izmantot tikai ekomarķējuma kritērijus, kas attiecas uz paša produkta vai pakalpojuma vai ražošanas procesu īpašībām, nevis uz tiem, kas saistīti ar uzņēmuma vispārējo vadību.
- Drīkst atsaukties tikai uz ekomarķējumiem, kas atbilst vairākām prasībām (ISO 14024 ekomarķējumi).

Jums nav jābūt ekspertam!

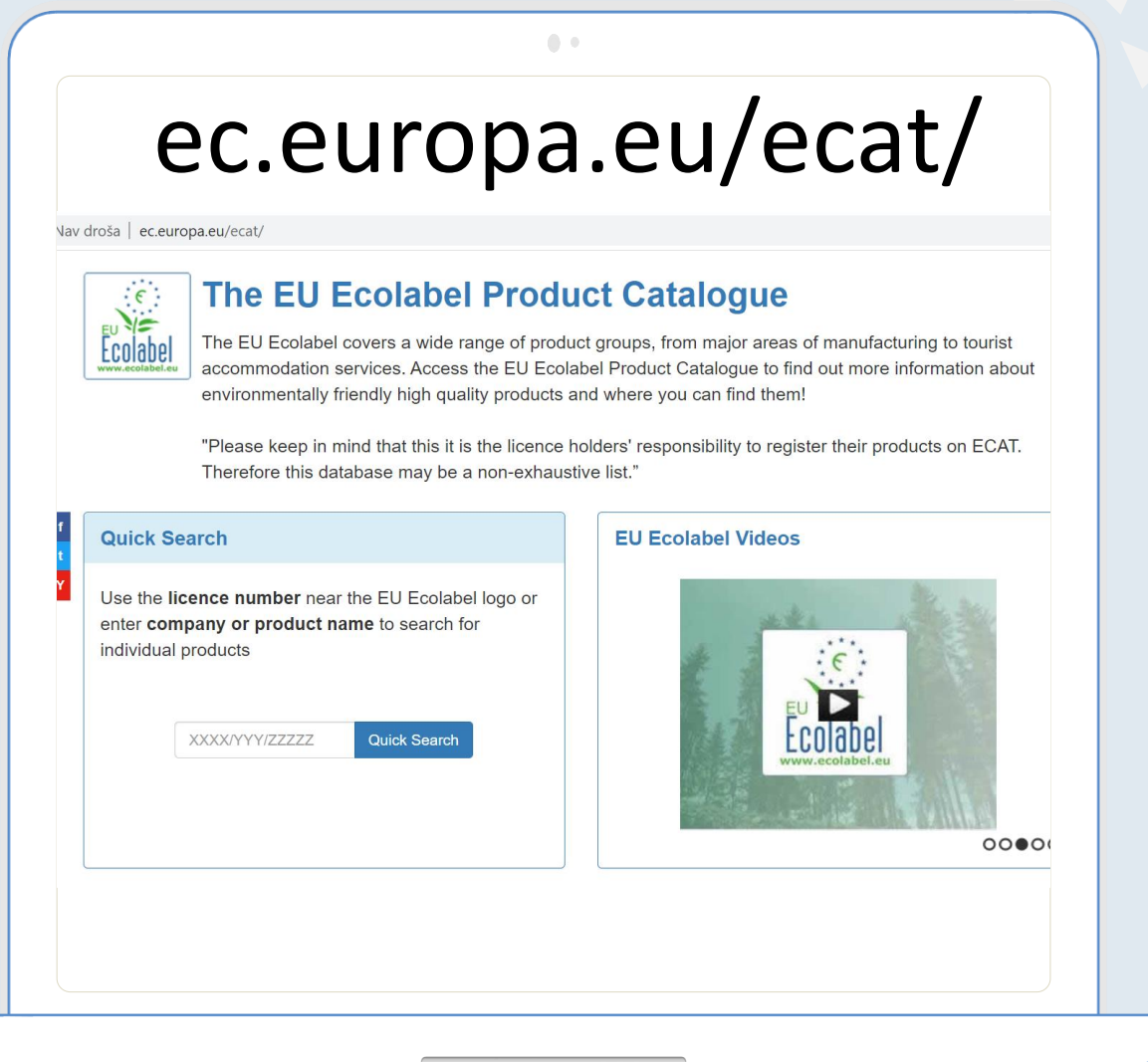
- ES ekomarķējuma kritērijos tiek ņemta vērā galvenā produkta ietekme uz vidi, kā arī tehniski iespējamie uzlabojumi. Šie kritēriji tiek noteikti Eiropas līmenī, izmantojot pārredzamu, daudzu ieinteresēto personu procesu.

Viegla identifikācija

→ E-katalogā ir pieejama informācija par produktiem un pakalpojumiem, kuriem piešķirts ES ekomarķējums.

→ Var viegli uzzināt minimālo uzņēmumu skaitu, kas spēj apmierināt iepirkuma prasības.

Paldies!

Biedrība «Ekodizaina kompetences centrs»

Ilze Neimane

ilze.neimane@ekodizains.org

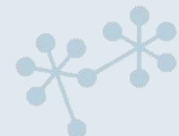
Tālrunis: 29392749

Vides pārraudzības valsts birojs

<http://www.vpvb.gov.lv/lv/ekomarkejums/>

LIFE / FIT FOR REACH

Projektu "Baltijas pilotpasākumi bīstamo ķīmisko vielu emisiju samazināšanai, izmantojot aizvietošanu un resursu efektivitāti" (LIFE Fit for REACH, Projekta Nr. LIFE14 ENV/LV/000174) līdzfinansē Eiropas Savienības LIFE programma un Latvijas vides aizsardzības fonda administrācija.